

Václav Fiala

**PAMĚTNÍ DESKA
NA RODNÝ DŮM
PAVLA KRISTIÁNA KOLDÍNA
V KLATOVECH**

**Carrarský mramor, 155 x 500 cm
Klatovy, Pražská 23**

2012

Čeněk Vosmik: Pavel Kristián z Koldína, 1924
umělý kámen, schodiště klatovské radnice

PAVEL KRISTIÁN Z KOLDÍNA

(1530 Klatovy – 11. ledna 1589 Praha) byl český právník.

Jeho otkem byl zámožný klatovský měšťan Matěj Křesťan. Pavel Koldín pobyl v letech 1548–1549 na fakultě artistické v Praze, roku 1550 složil zkoušku bakalářskou a roku 1552 se stal mistrem svobodných umění. Současně byl ustanoven rektorem na škole u Sv. Jindřicha a vstoupil do literární společnosti, ve které se pěstovalo latinské básnictví. Cituji: „i Pavel básnil, ač nekloudně“, jeho silné stránky byly jinde.

Od Ferdinanda I. získal erb a přídomek z Koldína (stejně jako později jeho bratr Jan) a současně Koldín přešel na universitu jako kollegiát kolleje Karlovy. Roku 1561 byl zvolen děkanem a roku 1563 opustil vysoké učení a stal se písařem na Novém městě pražském. Získal tehdy také právo městské na Starém Městě, kde na Staroměstském náměstí koupil Domináčekovský dům v němž bydlel do smrti.

Oženil se celkem třikrát: r. 1563 s Magdalenou Žipanskou, r. 1575 s Martou Kulíškovou, se kterou měl dceru Ludmilu, a r. 1588 s Annou z Pereftu) a nabýval stále většího majetku v Praze. Počátkem r. 1565 se uvázal v úřad kancléřství na Starém Městě a od té doby měl velký vliv ve věcech veřejných. V úřadě kancléřství staroměstského zůstal do roku 1584. Patřil k nejbohatším měšťanům pražským (jeho majetek se rozmnožil o 5 domů pražských a o ves Martinice na Břežicku). Zemřel 11. ledna 1589 a pochován je v kostele Sv. Mikuláše na Starém Městě. Po jeho smrti nastaly dlouhé pře o pozůstalost a o platnost posledního pořízení.

Jméno Pavla Kristiána bylo umístěno pod okny Národního muzea v Praze spolu s mnoha dalšími, viz Dvaasedmdesát jmen české historie.

KOLDÍNŮV ZÁKONÍK,

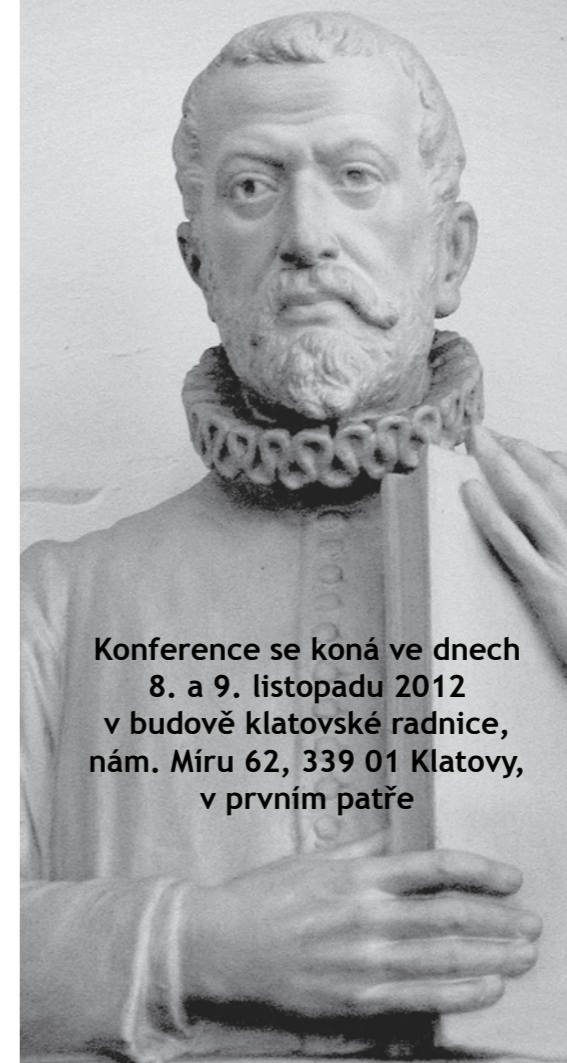
vydaný pod názvem Práva městská království českého, je kodifikací městského práva, jejímž autorem byl Pavel Kristián z Koldína, učitel-ректор na pražských školách. Roku 1565 se Koldín stal kancléřem Starého Města pražského a roku 1569 byl hotov definitivní návrh jeho díla „Práva městská království českého“. Spor mezi Litoměřicemi a Starým Městem pražským však královské potvrzení a sankcionování nového zákoníku zpozdil o 10 let, jelikož příslušná sněmovní komise se musela vyrovnat s litoměřickým protinávrem vycházejícím z práva magdeburského.

Protože do něj Koldín nepřejal nic z magdeburského práva, severní města, která se magdeburským právem řídila, zákoník odmítala. Roku 1571 adresovala králi protinávrh (tzv. Extrakt), který byl v podstatě konzervací starého saského práva, které však už neodpovídalo potřebám doby. Přes postoj měst magdeburské oblasti Rudolf II. roku 1579 zákoník schválil a sankcionoval. Následujícího roku rada apelačního soudu Gabriel Svěchin z Paumberka prohlásil, „že nálezové podle těchto práv činění budou v appellate uznávání“, tedy apelační soud tak uznal zákoník za závazný pro soudní praxi. Přesto odpor Litoměřic a Loun se podařilo zlomit až usnesením zemského sněmu roku 1610. Přitom ještě roku 1626 se Litoměřice marně snažily vymoci si změnu. Platnost kodifikace byla zpočátku omezena jen na Čechy, tedy kromě Těšina, kde byla zavedena roku 1598. Teprve roku 1680 byla uvedena na Moravu jako subsidiární a roku 1697 jako jediný zákoník městského práva. Už roku 1579 se Koldín rozhodl napomocí rozšíření svého díla vydáním krátké „Summy“, která vyšla roku 1581. V ní používal stejné obraty, ale vynechával latinské sentence. V této zkrácené podobě těšila se Koldínova kodifikace veliké oblibě, čtrnáctkrát vyšla tiskem a v letech 1607 a 1614 byla přeložena pod názvem „Das böhmische Stadtrecht“ i do němčiny.

Koldínovým dílem český právní život získal mimořádně cenný příspěvek. Zákoník byl formulován výbornou češtinou a jeho ustanovení sestavena do přehledného systému. Koldín hojně použil i zemského práva a sněmovních usnesení. Se zdarem obohatil svou práci prvky z římského práva upraveného k domácím účelům. Zákoník obsahoval právní předpisy, které v podstatě upravovaly veškerý život obyvatel města i jeho správu a soudnictví.

Město Klatovy srdečně zve na konferenci, věnovanou klatovskému rodákovi a významnému právníkovi, autorovi kodexu městského práva

PAVLU KRISTIÁNU KOLDÍNOVI

Konference se koná ve dnech 8. a 9. listopadu 2012 v budově klatovské radnice, nám. Míru 62, 339 01 Klatovy, v prvním patře

Čtvrtek 8.11. 2012

14.30 PŘIVÍTÁNÍ ÚČASTNÍKŮ KONFERENCE
SLAVNOSTNÍ ZAHÁJENÍ KONFERENCE

JUDr. Vlasta Formánková
15.00 ODBORNÝ PROGRAM
(do cca 18.00 hod.)

prof. JUDr. Dr.h.c. Karel Malý, DrSc.
KOLDÍNŮV ZÁKONÍK
V DĚJINÁCH ČESKÉHO PRÁVA
prof. JUDr. PhDr. Karolína Adamová, CSc. DSc.
POJETÍ PRÁVA V KOLDÍNOVĚ ZÁKONÍKU
JUDr. Vilém Knoll, PhD.
VYBRANÉ INSTITUTY
KOLDÍNOVA ZÁKONÍKU
JUDr. Karel Wawerka
POZŮSTALOST MISTRA KOLDÍNA

Pátek 9.11.2012

9.00 PROCHÁZKA CENTREM MĚSTA
S VÝKLADEM,
sraz před hotelem Ennius

11.00 ODHALENÍ PAMĚTNÍ DESKY
na Koldínově rodném domě
v Pražské ulici

13.30 ODBORNÝ PROGRAM
(do cca 16.30 hod.):
Mgr. Nada Štachová, PhD.
BRNĚNSKÉ MĚSTSKÉ PRÁVO
A KOLDÍNOVA PRÁVA MĚSTSKÁ
prof. PhDr. Jiří Pešek, CSc.
PAVEL KRISTIÁN Z KOLDÍNA,
ŽIVOT MEZI MĚSTEM A UNIVERSITOU
JUDr. PhDr. Stanislav Balík
ADVOKACIE A NOTÁŘSTVÍ
ZA ČASŮ KOLDÍNOVÝCH
PhDr. Lenka Sýkorová
KOLDÍN A KLATOVY

V každém bloku je přestávka na občerstvení
Konference bude zakončena společenským setkáním v pátek 9. listopadu od 17.00 hod. v Kulturním domě v Klatovech

VSTUP NA KONFERENCI JE VOLNÝ

INFORMACE: jstancl@mukt.cz
tel. 376 347 277 nebo 777 773 661

KONFERENCE
8.- 9. LISTOPADU 2012
KLATOVSKÁ RADNICE

PAVEL
KRISTIÁN
Z KOLDÍNA

9. 11. 2012 v 11.00 hod.
ODHALENÍ PAMĚTNÍ DESKY
na Koldínově rodném
domě v Pražské ulici č. 23

www.reznictvi-stepan
DENNĚ ČERSTVÉ UZE

Království
Českého

Anno Domini M. D. LXXIX.

V TĚCHTO MÍSTECH STÁVAL DŮM
VE KTERÉM SE V ROCE 1530
NARODIL ČESKÝ PRÁVNÍK

**PAVEL
KRISTIÁN
Z KOLDÍNA**

V ROCE 1579
VYPRACOVAL ZÁKONÍK
PRÁVA MĚSTSKÁ
KRÁLOVSTVÍ ČESKÉHO,
KTERÝ SE STAL ZÁKLADEM
PRÁVNÍHO ŽIVOTA
NA DALŠÍ STALETÍ

ZEMŘEL 11. 1. 1589 V PRAZE

PÉČÍ MĚSTA KLATOVY V ROCE 2012